

ΟΥΡΑΝΙΑ

ύπὸ Καμίλου Φλαμμαριόν

Συνέχεια, ἑδε σ. 6

Ἐθεώμην τὸ ἀστερόεν ἔκεινο ἄπειρον, ἐν ὃ ἀνυψούμεθα καὶ ἐζήτουν ν' ἀναγνωρίσω τοὺς ἀστερισμούς. Ἀλλὰ οὗτοι ἥρξαντο μεταβάλλοντες ἐπάισθητῶς σχήματα, ἔνεκα τῆς ἐκ τῆς πορείας μου προερχούμενης διαφορᾶς τῆς ἀπόψεως. Επίστευσα ὅτι ἔβλεπον τὸν ἡμέτερον ἥλιον γενόμενον ἀνεπαισθήτως μικρότατον ἀστέρα καὶ ἐνούμενον μετὰ τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Κενταύρου, ἐνῷ νέον φῶς, ὡχρόν, ὑποκυάνον καὶ ἀρκούντως παράδοξον, ἔφθανεν ἄχρις ἡμῶν ἀπὸ τῆς χώρας, πρὸς ἣν μὲ ἀπῆγεν ἡ Οὐρανία. Ἡ λάμψις αὕτη οὐδὲν εἶχε τὸ γήινον καὶ οὐδὲν μᾶς ἀνεμιμνησκε τῶν ἀποτελεσμάτων, ἀτινα εἶχον θαυμάσῃ ἐν τοῖς τοπείοις τῆς γῆς, ἢ ἐν ταῖς μετὰ τὴν θύελλαν τόσον ἀστάτοις ἀρμονίαις τῶν χρωμάτων τοῦ τε λυκαυγοῦς καὶ τοῦ λυκόφωτος, ἢ ἐν ταῖς ἀμφιβόλοις τῆς πρωΐας ὄμιχλαις, ἢ κατὰ τὰς ἡρέμους καὶ σιωπηλὰς ὥρας τοῦ ἐπὶ τοῦ θαλασσίου κατόπτρου ἀντανακλωμένου φωτὸς τῆς σελήνης. Ἰσως εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀποτέλεσμα προσήγγιζε μᾶλλον ἡ θέα αὕτη ἀλλὰ τὸ παράδοξον τοῦτο φῶς ἥτο καὶ καθιστάτο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πράγματι κυανοῦν, κυανοῦν, μὴ ἔχον τὴν ἀνταναγένειν τοῦ κυανοῦ τῶν οὐρανῶν, ἢ τὴν ἀνάλογον ἀντίθεσιν πρὸς τὴν παραγομένην ὑπὸ τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός, παραβάλλομένου πρὸς τὸ τοῦ ἀερίου ἀλλὰ κυανοῦν, ὥσπερ οἱ ἥλιος αὐτοῖς ἥτο κυανοῦς!

Οποία δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληκτὶς μου, ὅταν ἐνόησα ὅτι προσηγγίζομεν πράγματι εἰς ἥλιον ὅλως κυανοῦν, πρὸς δίσκον λάμποντα, ἀποσπασθέντα ἀπὸ τοῦ ὠραιοτέρου τῶν ἡμετέρων γηίνων οὐρανῶν καὶ ἀνηρτημένου φωτεινὸν ἀπὸ οὐρανοῦ ἐρεβώδους καὶ διαστέρου! Όσα πρειρίνος ἐκεῖνος ἥλιος ἥτο τὸ κέντρον πλανητικοῦ συστήματος, φωτιζόμενου ὑπὸ αὐτοῦ. Ἐμέλλομεν νὰ διέλθωμεν πλησίστατα ἐνὸς τῶν εἰς τὸ σύστημα τοῦτο ἀνηκόντων πλανητῶν. Ο κυανοῦς ἥλιος ἐμεγεθύνετο προφανῶς, ἀλλὰ θέαμα νέον παράδοξον ἐπίσης ὡς καὶ τὸ πρῶτον: τὸ φῶς, δι' οὗ ἐφωτίζετο ὁ πλανήτης οὗτος συνεμίγνυτο μετά τίνος πρασίνου χρωματισμοῦ. Ἀνέβλεψα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶδον δεύτερον ἥλιον, ἔχοντα ὥραίον πρασίνον χρῶμα σμαράγδου! Δὲν ἐπίτευσον εἰς τοὺς ὄφελούς μου.

«Διερχόμεθα, μοῦ εἴπεν ἡ Οὐρανία τὸ ἥλιακόν σύστημα τοῦ Γάμμα τῆς Ανδρομέδας, οὗτον ἐν μόνον μέρος βλέπεις νῦν, διότι ἀποτελεῖ ταὶ

πράγματι, οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν δύο τούτων ἡλίων, ἀλλὰ ἐκ τριῶν: τοῦ μὲν κυανοῦ, τοῦ δὲ πρασίνου καὶ τοῦ τρίτου χρυσοειδοῦς. Ο κυανοῦς ὅστις εἶναι καὶ ὁ μικρότερος, περιστρέφεται περὶ τὸν πράσινον, ἀμφότεροι δὲ οὗτοι περιστρέφονται περὶ τὸν χρυσοειδῆ, ὃν θὰ ιδῆς μετ' οὐ πολὺ.»

Καὶ πράγματι εἰδὸν ἀμέσως ἐμφανισθέντα τρίτον ἥλιον, ἔχοντα τὸ χρῶμα τῆς ζωηρᾶς ἐκείνης ἀκτινοβολίας, ἡς ἡ ἀντίθεσις πρὸς τοὺς ἑτέρους δύο παρῆγε παραδοξοτάτην διαύγειαν. Εγίνωσκον καλῶς τὸ περίεργον τοῦτο ἀστρικὸν σύστημα, διότι εἶχον παρατηρήσει αὐτὸ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου, ἀλλὰ δὲν εἶχον τὴν ἀλαχίστην ιδέαν περὶ τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ λάμψεως. Οποῖαι κάμινοι, διότον θάμβος! ὅποια ζωηρότης χρωμάτων ἐν τῇ παραδόξῳ ἐκείνη πηγῇ τοῦ κυανοῦ φωτός, ἐν τῇ πρασίνῃ φωταυγείᾳ τοῦ δευτέρου ἥλιου, καὶ ἐν τῇ χρυσοειδεῖ ἀκτινοβολίᾳ τοῦ τρίτου!

Ἄλλα ἥδη εἶχομεν πλησιάσει, ὡς εἶπον, εἰς τινα τῶν εἰς τὸ σύστημα τοῦ σαπφειρίνου ἥλιου ἀνηκόντων κόσμων. Πάντα ἐκεῖ ἦσαν κυανᾶ· τοπεῖα, ὑδατα, φυτὰ καὶ βράχοι, ὃν τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου ἥλιου φωτιζόμενον μέρος ἐλάμβανεν ἐλαφράν πρασίνην χροιάν, καὶ χρυσοειδῆ μόλις ἐψαύοντο ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ χρυσοειδοῦς ἥλιου, ὅστις ἀνέτελλε μακρὰν ἀπὸ τοῦ ὄριζοντος. Καθ' ὅσον εἰσεδύομεν εἰς τὴν ἀτμοσφαίραν τοῦ κόσμου τούτου, ἥδεια καὶ εὐφρόσυνος ἀρμονία ἀνεδίδετο εἰς τοὺς ἀέρας, ὡς τι ἔρωμα, ὡς τι σῆνερον. Οὐδέποτε εἶχον ἀκούσει τι δημοιον. Ή γλυκυτάτη, βαθεῖα καὶ μεμακρυσμένη μελῳδία ἐφαίνεται ἐρχομένη ἐκ τίνος χοροῦ, ὃν ἀπετέλουν ἀρπαὶ καὶ βιολία συνοδευόμενα ὑπὸ ὄργανων ναοῦ. Ἡτο ἔξασιον ἄσμα, θέλγον ἀπὸ τῆς πρωτης στιγμῆς, ὅπερ δὲν ἥτο ἀνάγκη νὰ ἀναλυθῇ ὅπως γίνη καταληπτόν, καὶ ἐπλήρου τὴν ψυχὴν ἥδυπαθείας. Ενόμιζον ὅτι θὰ ἤκουουν αὐτὸ εὐχαρίστως μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων. Δὲν ἐτόλμων ν' ἀπευθύνω τὸν λόγον εἰς τὴν ὁδηγόν μου, φοβούμενος μὴ ἀπολέσω ἔνα καὶ μόνον τόνον. Η Οὐρανία τὸ ἐνόησεν, ἔτεινε τὴν χείρα πρὸς τινα λίμνην καὶ μού ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου πλήθος πτερωτῶν ὄντων, ἵπταμένων ἔγνωθι τῶν κυανῶν ὑδάτων.

Τὰ ὄντα ταῦτα δὲν εἶχον τὴν μορφὴν τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων. Ήσαν ὄντα, ὃν ὁ ὄργανισμὸς ἥτο προδήλως τοιοῦτος, ὥστε νὰ ζῶσιν ἐν τῷ ἀέρι. Εφαίνοντο ὅτι ἦσαν ἐκ φωτός, μα-

χρόθεν ἔξέλαθον κατὰ πρῶτον αὐτὰ ὡς νῦμφας, ὃν εἰχον τὸ εὐλύγιστον καὶ κομψὸν σχῆμα, τὰς μεγάλας πτέρυγας, τὴν ζωηρότητα καὶ τὴν ἐλαφρότητα ἀλλ᾽ ἔξετάσας αὐτὰ ἐκ τοῦ πλησίον διέκρινα τὸ σῶμά των, ὅπερ δὲν ἦτο κατώτερον τοῦ ἡμετέρου, καὶ ἐκ τῆς ἐκφράσεως τῶν βλέμμάτων των ἐπίσθην ὅτι δὲν ἤσαν ζῷα. Αἱ κεφαλαὶ των ὄμοιάζον ἐπίσης πρὸς τὰς τῶν νυμφῶν καὶ ὡς τὰ αἰθέρια ταῦτα ὄντα, δὲν εἶχον πόδας. Ἡ τόσον θελκτικὴ ἀρμονία, ἥν ἤκουον, δὲν ἦτο ἀλλο τι ἢ ὁ κρότος τῶν κινουμένων πτερύγων των. Ἡσαν δὲ πολυαριθμότατα, ἀνερχόμενα ἵσως εἰς πολλὰς μυριάδας.

Ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρέων, ἔβλεπε τις φυτά, ἀτινα οὔτε δένδρα, οὔτε ἄνθη ἤσαν, καὶ ὡν τὰ λεπτὰ στελέχη ἀνήρχοντο εἰς καταπληκτικὸν ὕψος. Τὰ στελέχη ταῦτα διακλαδούμενα, ὡσεὶ εἶχον τεταμένας τὰς χειρας, ἔφερον πλατείας κάλυκας ἐν εἴδει λειρίων. Τὰ φυτὰ ταῦτα ἤσαν ἔμψυχα, τούλαχιστον ὡς τὰ ἡμέτερα εὐαίσθητα καὶ πλέον ἔτι, καὶ ὡς ἢ ἔχουσα τὰ αὐτοκίνητα φύλακα ἀκακία ἢ αἰδήμων, ἔξεδήλουν διὰ κινήσεων τὰς ἐσωτερικὰς αὐτῶν ἐντυπώσεις. Τὰ ἀλση ταῦτα ἀπετέλουν πράγματι φυτικάς πόλεις. Οι κάτοικοι τοῦ κόσμου ἔκεινον δὲν εἶχον ἀλλα ἐνδιαιτήματα, ἢ τὰ ἀλση ταῦτα καὶ ὅταν δὲν ἥπταντο εἰς τοὺς ἀέρας ἀνεπαύοντο ἐν μέσῳ τῶν εὐαίσθητων ἐκείνων καὶ ἀρωματικῶν φυτῶν.

«Ο κόσμος οὗτος σοὶ φαίνεται φαντασιώδης, μοι εἶπεν ἡ Ορανία, καὶ σκέπτεσαι ποίας ιδέας δύνανται νὰ ἔχωσι τὰ ὄντα ταῦτα, ποῖα ἥθη, ποίαν ιστορίαν, ποίαν καλλιτεχνίαν, ποίαν φιλογίαν καὶ ποίας ἐπιστήμας. Ἀπαιτεῖται καὶ ρός ὅπως ἀπαντήσω εἰς πάσας τὰς ἐρωτήσεις, ἃς δύνασαι νὰ μοὶ ἀποτείνῃς. Μάθε μόνον ὅτι οἱ ὄφθαλμοι των είναι ισχυρότεροι τῶν καλλιτέρων σας τηλεσκοπίων, ὅτι τὸν νευρικὸν αὐτῶν συστημα δονεῖται κατὰ τὴν διάβασιν κορήτου καὶ ἀνακαλύπτει ἡλεκτρικῶς πράγματα, ἀτινα σεῖς οὐδέποτε θά γνωρίσητε ἐπὶ τῆς Γῆς. Τὰ ὄργανα, ἀτινα βλέπεις κάτωθι τῶν πτερύγων των, χρησιμεύουσιν αὐτοῖς ὡς χειρες ἐπιδεξιῶτεραι τῶν ὄμετέρων. Ἀντὶ τυπογραφίας, ἔχουσι τὴν ἔμεσον φωτογραφίαν τῶν γεγονότων καὶ τὴν φωνητικὴν ἀπακρυστάλλωσιν αὐτῶν ἔτι τῶν λέξεων.» Αλλως τε δὲν ἀσχολοῦνται εἰς ἀλλο τι ἢ εἰς ἐπιστημονικάς ἐρευνας, ἣτοι εἰς τὴν μελέτην τῆς φύσεως. Τὰ τρία πάθη, ἀτινα ἀπορροφῶσι τὸ πλεῖστον τῆς γηνίου ζωῆς, ὁ σχηριος πόθος τοῦ πλούτου, ἡ πολιτικὴ φιλοδοξία καὶ ὁ ἔρως, εἰναι αὐτοῖς ἀγνωστα, διότι οὐδενὸς δέονται ὅπως ζήσωσι, διότι παρ' αὐτοῖς δὲν ὑπάρχουσι διεθνεῖς διακρίσεις ἢ ἀλλαι κυβερνήσεις, πλὴν διοικητικοῦ τινος συμβουλίου, καὶ διότι εἰναι ἀνδρόγυνοι.

— 'Ανδρόγυνοι! ἐπανέλαθον. Καὶ ἐτόλμησα νὰ προσθέσω: Καὶ ειναι τοῦτο καλλίτερον; — Βεβαίως, τοῦτο συντελεῖ εἰς ἐλάσττωσιν τῶν ταραχῶν, αἵτινες κλυδωνίζουσι τὴν ἀνθρωπότητα.

«Δέον ἔξηκολούθησε λέγουσα, ν' ἀπαλλαγῇ τις ὅλως τῶν συναισθήσεων καὶ τῶν γηίνων ἰδεῶν, ὅπως δυνηθῇ νὰ ἐννοήσῃ τὴν διὰ τῶν διαφόρων μορφῶν τῆς δημιουργίας ἐκδηλουμένην ἀπειρον ποικιλίαν. Καθὼς ἐπὶ τοῦ ἡμέτερου πλανήτου τὰ εἰδὴ μετεβλήθησαν κατὰ τοὺς διαφόρους ἀγῶνας, ἀπὸ τῶν παραδοξότατων ὄντων τῶν πρώτων γεωλογικῶν ἐποχῶν ἧχρι τῆς ἐμφανίσεως τῆς ἀνθρωπότητος, καθὼς καὶ νῦν ἔτι η ζωικὸς καὶ φυτικὸς πληθυσμὸς τῆς γῆς ἀποτελεῖται ἐκ ποικιλοτάτων μορφῶν, ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τοῦ κοραλλίου, ἀπὸ τοῦ πτηνοῦ μέχρι τοῦ ἰχθύος, ἀπὸ τοῦ ἐλέφαντος μέχρι τῆς ψυχῆς, οὕτω καὶ ἐπὶ ἔκτασεως ἀσυγκρίτως εὐρύτερας, ἐν μέσῳ τῶν ἀπειραθμών γαϊῶν τοῦ οὐρανοῦ, αἱ δυνάμεις τῆς φύσεως παρήγαγον ἀπειρον ποικιλίαν ὄντων καὶ πραγμάτων. Η μορφὴ τῶν ὄντων είναι, ἐν ἐκάστη τῶν κόσμων τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐν ἐκάστη σφράγιδος εἰδικῶν στοιχείων, οὐσιῶν, θερμότητος, φωτός, ἡλεκτρισμοῦ, πυκνότητος καὶ βαρύτητος. Αἱ μορφαὶ, τὰ ὄργανα, ὁ χριθμὸς τῶν αἰσθήσεων — ὑμεῖς ἔχετε πέντε μόνον καὶ ταῦτα λίαν ἀτελεῖς — ἔξαρτῶνται ἐκ τῶν ζωικῶν συνθηκῶν ἐκάστης σφαίρας. Η ζωὴ είναι γῆρας ἐπὶ τῆς γῆς, ἀρεία ἐπὶ τοῦ Ἀρεως, κροία ἐπὶ τοῦ Κρόνου, ποσειδωρία ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἢτοι ἀρμόζουσα ἐν ἐκάστῳ ἐνδιαιτήματι, ἢ, ὅπως ἐκφρασθῇ ἀκριβέστερον ἔτι, παράγεται καὶ ἀναπτύσσεται ὑπὲρ ἐκάστου τῶν κόσμων συμφώνως πρὸς τὴν ὄργανικὴν αὐτοῦ κατάστασιν καὶ κατὰ ἀρχικὸν τινα νόμον, εἰς διν ὑπεικεὶ ἡ φύσις διόλοκληρος· τὸν νόμον τῆς Προόδου.»

Ἐνῷ ἐκείνη ἐλάλει, ἐγὼ ἡκολούθουν διὰ τοῦ βλέμματος τὴν πρὸς τὴν ἀνθισμένην πόλιν πτῆσιν τῶν ὄντων, καὶ εἰδον μετ' ἐκπλήξεως τὰ φυτὰ κινούμενα ν' ἀνυψώνται ἢ νὰ ταπεινῶνται ὅπως δεχθῶσιν αὐτά. Ο πράσινος ἥλιος εἴχε κατέλθει ὑπὸ τὸν ὅριζοντα, καὶ ὁ χρυσειδῆς εἴχεν ἀνυψωθῆ ὑπὲρ αὐτὸν τὸ τοπεῖον ἔχωματιζετο διὰ μαχικοῦ τινος χρωματισμοῦ, ὑπὲρ τὸν ὅποιον αἰωρεῖτο μεγίστη τις σελήνη, κατὰ τὸ ἡμισυ χρυσειδῆς καὶ κατὰ τὸ ἡμισυ πρασίνη. Τότε ἡ ἀπειρος μελωδία, ἡτις ἐπλήρου τὴν ἀτμοσφαιραν ἐπαυσε καὶ ἐν τῷ μέσῳ βαθυτάτης σιγῆς ἤκουσα ἀσμά, ἀδόμενον ὑπὸ φωνῆς λιγυρωτάτης, πρὸς ἥν οὐδεμία ἀνθρωπίνη ἡδύνατο νὰ συγκριθῇ.

«Οποῖον θαυμάσιον σύστημα, ἀνέκραξα, ἀποτελεῖ ὁ ὑπὸ τοιούτων πυρσῶν φωτιζόμενος

ούτος κόσμος! Τειστοι λοιπὸν εἰναι οἱ διπλοὶ, τριπλοὶ καὶ πολλαπλοὶ ἀστέρες περιστηρούμενοι ἐκ τοῦ πλησίου.

— Λαμπροὶ ήλιοι οἱ ἀστέρες οὗτοι! ἀπήντησεν ἡ θεά! Συνδεομένους ἐπιχαρίτως διὰ τῶν δεσμῶν ἀμοιβαίας ἔλξεως, βλέπετε αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς λικνιζομένους ἀνὰ δύο ἐν τοῖς κόλποις τῶν οὐρανῶν, πάντοτε ὥρχιους, πάντοτε φωτεινούς, πάντοτε διαυγεῖς. Ἀνηρτημένοι ἐν τῷ ἀπειρώ, στηριζονται ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἄλλ' οὐδέποτε προσεγγίζουσι, ώσανει ἡ ἔνωσις αὐτῶν μαζίλον ἡθικὴ ἢ ὑλική, διευθύνετο ὑπὸ τινος ἀρράτου καὶ ἀνωτέρας ἀργῆς· κατακολουθοῦντες ἀρμονικὰς καμπύλας, στρέφονται ρυθμικῶς ὁ εἰς περὶ τὸν ἔτερον, οὐράνια ζεύγη ἐκκολαφθέντα κατὰ τὸ ἔστροφα τῆς δημιουργίας, ἐν τοῖς διαστέροις τοῦ ἀπειρού πεδίοις. Ἐνῷ οἱ ὡς ὁ ὑμέτερος, ἀπλοὶ ήλιοι λάμπουσι μερογωμένοι, ἀπλανεῖς, ἡρεμοι, ἐν ταῖς ἡρεμίαις τοῦ διαστήματος, οἱ διπλοὶ καὶ πολλαπλοὶ φαίνονται ἐμψυχοῦντες διὰ τῶν κινήσεων, τοῦ χρωματισμοῦ καὶ τῆς ζωῆς των, τὰς σιωπηλὰς χώρας τοῦ αἰώνιου κενοῦ. Τὰ ἀστρικὰ ταῦτα ὠρολόγια δεικνύουσιν ὑμῖν τοὺς αἰῶνας καὶ τὰς ἐποχὰς τῶν ἄλλων κόσμων.

«Ἄλλα, προσέθετο, ἡς ἔξακολουθήσωμεν τὸ ταξειδίον μας. Μόλις ὀλίγα τρισεκατομμύρια λευγῶν ἀφιστάμεθα ἀπὸ τῆς Γῆς.

— Ὁλίγα τρισεκατομμύρια;

— Ναι. "Αν ἡδυνάμεθα νὰ ἀκούσωμεν ἐντεῦθεν τοὺς ἀπὸ τοῦ ὑμετέρου πλανήτου τῆχους: τοὺς μυκητιμούς τῶν ἥφαιστείων του, τοὺς κρότους τῶν τηλεβόλων του, τὰς βροντὰς τῶν κεραυνῶν του, τοὺς ἀλκαλαγμούς τῶν λαῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἐπικυρωτάτερων, ἡ τὰ εἰς οὐρανὸν ἀνυψούμενα εὔσεβη τῶν ναῶν ἄσματα, ἡ ἀπόστασις εἰναι τοιαύτη, ὥστε ἀν παραδεγμάτων ὅτι οἱ ἥχοι δύνανται νὰ διέλθωσιν αὐτῆν διὰ τῆς ταχύτητος τοῦ ἥχου ἐν τῷ ἀέρι, θὰ ἔχειαζόντο περὶ τὰ δεκαπέντε ἀκατομμύρια ἐπὶ ἵνα φθάσωσι μέχρις ἡμῶν. Θὰ ἡκούμεν δὲ σήμερον μόνον ὅτι συνέθη ἐπὶ τῆς Γῆς πρὸ δεκαπέντε ἀκατομμυρίων ἐτῶν.

«Καὶ ὅμως ἂν λέγωμεν ὑπὸ ὅψιν τὸ ἀπειρον τοῦ παντός, εἴμεθα ἀκόμη πλησιέστατα εἰς τὴν πατρίδα σου.

«Ἐξακολουθεῖς ν' ἀναγνωρίζῃς ἐκεῖ κάτω, τὸν ἡλιόν σας, ἐλάχιστον ἀστέρα. Δέν ἐξῆλθομεν ἐτι τοῦ σύμπαντος, εἰς ὃ ἀνήκει μετὰ τοῦ πλανητικοῦ του συστήματος.

«Τὸ σύμπαν αὐτὸν ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν δισεκατομμυρίων ἡλίων, ἀφισταμένων ἀλλήλων κατὰ τρισεκατομμύρια ὅλη λευγῶν.

«Ἡ ἔκτασις αὐτοῦ εἰναι τοιαύτη, ὥστε ἀστραπή, διατρέχουσα τρισκοσίας χιλιάδας χιλιομέτρων ἀνὰ δευτερόλεπτον θὰ ἐδαπάνω

δεικνύεται χιλιάδας ἐτῶν ὥπως διέλθη αὐτήν. «Καὶ πανταχοῦ πανταχοῦ ηλιοι, διουδήποτε καὶ ἀν στρέψωμεν τὸ βλέμμα, πανταχοῦ πηγαὶ φωτός, θερμότητος καὶ ζωῆς, πηγαὶ ἀνέστατητος ποικιλίας, ηλιοι πάστος ηλικίας, συγκριτούμενοι ἐν τῷ αἰώνιῳ κενῷ ἐν τῷ φυτοφόρῳ αἰθέρι ὑπὸ τῆς ἀμοιβαίας πάντων ἔλξεως καὶ τῆς κινήσεως ἐκαστον. "Εκαστος τῶν ἀστέρων ἀπειρομεγέθης ηλιοι, στρέφεται περὶ ἐκατόν, ὡσεὶ σφαῖρα πυρίνη καὶ βαίνει πρός τινα σκοπόν. Ὁ ὑμέτερος ηλιος δόδοι πορῶν ἀπάγει καὶ ὑγάς μεθ' ἐσαυτοῦ, πρὸς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ἡρακλέους. Ἐκεῖνος οὐ διήλθομεν τὸ σύστημα βαίνει πρὸς νότον τῶν Πλειαδῶν· ὁ Σείριος κρημνίζεται πρὸς τὴν Ηεριστεράν. ὁ Πολυδευκῆς δρυκὴ πρὸς τὸν Γαλαξίαν· παντα δὲ τὰ ἀκατομμύρια, πάντα τὰ δισεκατομμύρια ταῦτα τῶν ηλίων διατρέχουσι τὸ ἀπειρον μετὰ ταχύτητος ἐξικνουμένης εἰς διακοσίας, τρικοσίας καὶ τετρακοσίας χιλιάδας μέτρων ἀνὰ δευτερόλεπτον! Ἡ κίνησις διατηρεῖ τὴν ἴσορροπίαν τοῦ σύμπαντος, ἀποτελοῦσα τὸν ὄργανισμόν, τὴν ἐνεργητικότητα καὶ τὴν ζωήν του.

Γ'

«Ἀπὸ πολλοῦ ἥδη ἱπτάμενοι εἶχομεν ἀφίση ὅπισα ἡμῶν τὸ τρίχρουν σύστημα. Διήλθομεν δὲ πλησίον μεγάλου ἀριθμοῦ κόσμων λίαν διαφόρων τῆς γηίνης πατρίδος. Οι μὲν τούτων μοὶ ἐφάνησαν καλυπτόμενοι ὅλως ὑπὸ ὕδατων, καὶ οἰκούμενοι ὑπὸ ἐνύδρων ὄντων, οἱ δὲ οἰκούμενοι μόνων ὑπὸ φυτῶν. "Εστημεν περὰ πολλοὺς τούτων. Ὄποια ἀκαταληπτος ποικιλία!

«Ἐνὸς αὐτῶν οἱ κατοικοι πάντες μοὶ ἐφάνησαν ιδίως ὡραῖοι. Ἡ Οὐρανία μοὶ ἐγνώρισεν ὅτι ὁ ὄργανισμὸς αὐτῶν εἰναι ὅλως διαφορος τοῦ τῶν ὑλῶν τῆς Γῆς, καὶ ὅτι τὸ ἀνθρώπινον ὃν διακρίνει ἐν αὐτοῖς τὰς κατὰ τὴν συντήρησιν τοῦ σώματος τελουμένας φυσικοχημικὰς ἐνεργείας. Ἐν τῷ ἡμετέρῳ γηίνῳ ὄργανισμῷ, δὲν βλέπομεν π.χ. πῶς αἱ τροφαὶ ἀπορροφώμεναι ἀφομοιοῦνται· πῶς τὸ αἷμα, οἱ ιστοί, τὰ οστά ἀνακαίνιζονται· πᾶσαι αἱ λειτουργίαι τελοῦνται αὐτομάτως, τοῦ νοῦ μὴ ἀντιλαμβανομένου αὐτῶν. Πολλῶν ἐκ τῶν ἡμετέρων νόσων ἐπίσης ἡ ἀρχὴ εἰναι ἀφανῆς καὶ πολλάκις μένει ἀγνωστος. Ἐκεὶ τὸ ἀνθρώπινον ὃν αἰσθάνεται τὰς ἐνεργείας τῆς ζωῆς αὐτοῦ συντηρήσεως, ως ἡμεῖς αἰσθανόμεθα χαράν τινα ἡ λύπην· ἐξ ἐκκστου, οὕτως εἰπεῖν, τῶν μορίων τοῦ σώματος τῶν ἀναγνωρεῖ καὶ ἐν νεύρον μεταβιβάζονται εἰς τὸν ἐγκέφαλον τὰς ποικιλίας ἐντυπώσεις, ἀς αὐτὸ δέχεται. "Αν ὁ γηίνος ἀνθρώπος ἡτο πεπροικισμένος διὰ τοιούτου νευρικοῦ συστήματος, βιθίζων τὰ βλέμματα αὐτοῦ ἐν τῷ ὄργανισμῷ διὰ μέσου τῶν νεύρων, θὰ ἐβλεπε πῶς ἡ τροφὴ μεταβαλλεται εἰς χυλόν, εἰς μυ-

κὴν οὐσίαν, εἰς νευρικὴν κτλ. Ήτούσιαν αὐτὸς ἔστι τόν. 'Αλλ' εἴμεθα μακρὰν τούτου, διότι τὸ ζωικὸν κέντρον τῶν ἡμετέρων ἀντιλήψεων περιπλέκεται διὰ τῶν πολλαπλῶν νεύρων τῶν τοῦ ἐγκεφάλου λοιδών καὶ τῶν ὁπτικῶν στρωμάτων.

'Επι ἀλλης σφαιρίχες ἢν διέλθομεν κατὰ τὴν νυκτα, ἥτοι ἐκ τοῦ μέρους τοῦ νυκτερινοῦ ἡμισφαιρίου τῆς, οἱ τῶν ἀνθρώπων ὄφθαλμοι εἰναι κατεσκευασμένοι οὕτως, ὡστε εἰναι φωτεινοί, φωτιζούντες, ὡσεὶ φωσφορώδης τις ἀναθυμίασις ἐξηκοντίζετο ἀπὸ τῆς παραδόξου αὐτῶν ἑστίας. Νυκτερινὴ συνάθροισις, ἀποτελουμένη ἐκ μεγάλου ἀριθμοῦ προσώπων, παριστὰς φαντασιώδες ἀληθῶς θέαμα, διότι ἡτε λάμψις καὶ τῶν χρῶμα τῶν ὄφθαλμῶν μεταβάλλονται κατὰ τὰ κινοῦντα αὐτούς διάφορα πάθη. Ηλήν τούτου, ἡ ἴσχυς τῶν βλεμμάτων τούτων εἰναι τοιαύτη, ὡστε ταῦτα ἐνασκοῦσι ἡλεκτρικήν καὶ μαγνητικὴν ἐπιρροὴν ποικίλης ἐντάσεως, καὶ ἐν τισι περιπτώσεσι δύνανται νὰ κερκυνοθολήσωσι καὶ νὰ ρίψωσι νεκρὸν τὸ σῶμα, ἐφ' οὐ ἥθελε συγκεντρωθῆ ἀπασαὶ ἡ ἐνέργεια τῆς θελήσεως τῶν.

Μικρόν τι ἀπωτέρω, ἡ ὁδηγός μου μοὶ ἔδειξε κόσμον, ἔνθα οἱ ὄργανισμοὶ ἔχουσι πολύτιμον τινα δύναμιν, δῆλα δὴ αἱ ψυχαὶ δύνανται νὰ μεταβάλωσι σώματα, μὴ διερχόμεναι διὰ τῆς συγχάνκης δυσαρέστου καὶ πάντοτε θλιβερᾶς περιπτώσεως τοῦ θανάτου. Σοφός τις, δότις εἰργάσθη καθ' ἀπαντα αὐτοῦ τὸν βίον ὅπως διδάξῃ τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ βλέπει ἐπερχόμενον τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν του, χωρὶς νὰ δύνηθῇ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὰς εὐγενεῖς αὐτοῦ ἔργασίας, δύνανται ν' ἀνταλλάξῃ τὸ σῶμά του πρὸς σῶμα ἐφήβου, καὶ νὰ ἐπαναρχίσῃ νέαν ζωὴν, ὀφελιμωτέραν ἔτι τῆς πρώτης. 'Απαιτεῖται διὰ τὴν μετεμψύχωσιν ταῦτην ἡ συγκατάθεσις τοῦ ἐφήβου καὶ ἡ μαγνητικὴ ἐνέργεια ἀρμοδίου τινὸς ιατροῦ. Βλέπει δέ τις ἐνίστε δύο ὄντα, ἡνωμένα διὰ τῶν ἡδέων καὶ τόσον ἰσχυρῶν δεσμῶν τοῦ ἔρωτος, νὰ ἐκτελῶσι τοικύτην ἀνταλλαγὴν σώματων μετὰ πολλὰ ἔτη συνενώσεως· ἡ ψυχὴ τοῦ συζύγου μεταβάνει ὅπως κατοικήσῃ ἐν τῷ σώματι τῆς συζύγου του, καὶ τὰνἀπαλιν, διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς των. 'Η ἐνδόμυχος τῆς ζωῆς πεῖρα καθίσταται οὕτω δι' ἔκαστον αὐ-

τῶν ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ πληρεστέρᾳ. Βλέπει δέ τις ἐπίσης σοφούς, ιστορικούς, ἐπιθυμοῦντας νὰ ζήσωσι δύο αἰῶνας, ἀντὶ ἑνὸς, νὰ βιθύωνται εἰς πλαστὸν ὑπνον τεχνητῆς γάρκης, ἀναστέλλοντα τὰς ζωικὰς αὐτῶν λειτουργίας κατὰ τὸ ἥμισυ ἑκάστου ἔτους, καὶ πλέον ἔτι. Τινὲς μάλιστα αὐτῶν κατορθοῦσιν οὕτω νὰ ζῶσι καὶ τρεῖς αἰῶνας.

Μετά τινας στιγμὰς διερχόμενοι ἀλλο σύστημα, συνηντήσαμεν γένος τι ὄργανισμῶν ὄλως διάφορον καὶ ἀνώτερον ἀναντιρρήτως τοῦ ἡμετέρου. Παρὰ τοῖς οἰκοῦσιν ἐπὶ τοῦ πλανήτου, δὲν εἴχομεν τότε ύπ' ὄψιν, κόσμου φωτιζούμενου ὑπὸ λαμπροῦ τινος ἡλίου ἐξ ὑδρογόνου, ἡ οἰδία δὲν ὑποχρεοῦται νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ λόγου ὅπως ἐκδηλωθῇ. Ποσάκις δὲν συμβαίνει ἡμῖν, ὅταν φαεινή τις ἡ εὐφυής ιδέα καταλαμβάνῃ τὸν ἐγκέφαλόν μας, καὶ θέλομεν νὰ ἐφράσωμεν ἡ νὰ γράψωμεν αὐτήν, νὰ εἴπωμεν τις τοιαύτης διασκεδαζούμενην, ἀφιπταμένην, σκοτιζούμενην ἡ μεταβάλλομένην, ὅταν ἀρχίσωμεν νὰ διμιλῶμεν ἡ νὰ γράφωμεν; Οι κάτοικοι τοῦ πλανήτου τούτου ἔχουσιν ἐκτηνὰ αἰσθησιν, ἡν δύναμεις νὰ ὄνομάσωμεν αὐτοτηλεγραφικήν, καὶ δύναμεις τῆς ὅπιας ὅταν διανούμενος δέν ἐναντιοῦται, ἡ ιδέα ἀνακατεύονται ἐκτὸς καὶ δύνανται ν' ἀναγνωσθῇ ἐπὶ ὄργανον κατέχοντος σχεδὸν τὴν θέσιν τοῦ ὑμετέρου μετώπου. Αἱ ἄφωνοι αὐται συνδικλέξεις εἰναι συγνάκις αἱ σπουδαιότεραι καὶ αἱ ἀκριβέστεραι εἰναι δὲ πάντοτε αἱ εἰλικρινέστεραι.

Πιστεύομεν ἀφελῶς ὅτι ὁ ἀνθρώπινος ὄργανισμὸς εἰναι τέλειος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ δύναμεις ποσάκις δυστηρεστήθημεν ὑποχρεούμενοι ν' ἀκούωμεν ἀκουσίως δυσαρέστους λόγους, ἀνότον διμίλικν, κενὸν ιδεῶν κήρυγμα, κακὴν μουσικήν, κακολογίκης ἡ συκοφαντίας; Αἱ ήμέτεραι γραμματικαὶ ἀξιοῦσι μάτην ὅτι δύναμεις «νὰ κλείωμεν τὰ ὄτα» εἰς τοὺς τοιούτους λόγους, τοῦτο δὲν εἰναι δυστυχῶς δύνατόν. Δέν δύνασθε νὰ κλείστε τὰ ὄτα σας, ως τοὺς ὄφθαλμοὺς σας· ἐν τούτῳ ὑπάρχει τι κενόν. 'Εξεπλάγην δὲ λίση ἵδιων πλανήτην, ἔνθα ἡ φύσις δὲν ἐλημόνησε τὴν λεπτομέρειαν ταῦτην.

[Μετάφρασις X.]

^{“Ἐπειτα συνέχεια}

